

cat de treball, a banda del baix nivell de formació de la població. Si es tinguessin en compte aquests criteris, segons el sindicat, es mantindrien els actuals nivells d'ajuts comunitaris. Però en principi es descarta la inclusió de nous criteris, amb el pretext que compliquen els càlculs i que el criteri actual és imparcial i senzill d'aplicar.

En el període 2000-2004, ambdós inclosos, l'estat espanyol ha rebut transferències netes de la UE equivalents a l'1% del PIB anual. A la resta d'Europa, molts defensen que el miracle espanyol s'ha degut precisament a l'arribada de fluxos de capital dels països rics. Els ajuts comunitaris han ajudat l'estat a superar una difícil transició econòmica i política.

Aquesta transició ha impulsat el país de la dictadura a la democràcia, d'un poder polític centralitzat a un sistema descentralitzat, d'una economia relativament aïllada, opaca i protegida amb un voluminós sector estatal, a una economia més transparent i relativament liberal amb poques propietats estatals, integrada plenament a Europa i amb projecció internacional.

En aquest procés, els territoris de l'estat han aconseguit una convergència real amb els seus socis d'Europa. Tot i que hi ha diferències que subsisteixen entre regions i nacions a l'estat en termes d'oportunitats personals, estructures econòmiques, recursos regionals i vies de desenvolupament, tothom se n'ha beneficiat.

Amb la nova política de repartiment de fons, a l'estat espanyol, i especialment a algunes comunitats autònomes, els espera una nova transició d'un model de desenvolupament en què les obres públiques han representat un paper de primer ordre i en què els subsidis públics han convertit les activitats econòmiques en un model basat en inversions en capital humà, investigació i desenvolupament, major flexibilitat i empreses més eficaces.

En aquest context és on cal localitzar la crida feta la setmana passada pel president Zapatero als empresaris catalans, al Cercle Financer de La Caixa a Barcelona, per tal que modernitzin les seves estructures productives i apostin per la innovació i la recerca.

Joan Corbera

“Ningú no vol que Brussel·les es converteixi en el gran germà de tots”

Amb una dilatada experiència en la planificació i administració de la política regional europea, l'anglès Graham Meadows (Birmingham, 1941), director general de Política Regional de la UE, és potser qui millor pot parlar del repartiment dels fons estructurals i del funcionament d'aquest sistema.

Quin balanç fa de l'ús que s'ha fet dels fons estructurals durant el període 2000-2006 a Catalunya, País Valencià i les Illes Balears?

—La prioritat que la Comissió s'ha fixat des d'ara fins al 2009 és accelerar el creixement econòmic, crear més ocupació i de més qualitat, la qual cosa repercutirà en salaris més alts. I en aquests territoris, els fons s'han fet servir per aconseguir justament aquests objectius. En general, l'estat espanyol té un bon expedient en l'ús dels fons europeus a fi de propiciar el creixement econòmic.

—Però en aquests tres territoris, probablement hi haurà menys diners a partir del 2007, tot i haver fet els deures.

—A Espanya li pot haver arribat l'hora d'entomar una reducció del nostre suport per a infraestructura bàsica; mentre concentra la seva acció a ajudar les empreses a ser més innovadores, competitives i que resisteixin millor els embats de les pressions exteriors. Ha arribat l'hora de concentrar els nostres esforços en aquest camí, una cosa que ja fa temps que es fa, i reservar per a les

parts menys afavorides d'Europa un altre tipus d'ajuda.

—En aquest nou accent en l'ús dels fons estructurals entorn de la competitivitat, veu algun dèficit en les economies dels Països Catalans?

—Just abans de l'estiu donarem a conèixer una sèrie de directrius estratègiques per al conjunt de la Unió Europea. Aquestes directrius se centraran en la innovació, en la velocitat en què noves i profitoses idees es poden reflectir en la producció, en noves idees per a nous productes. Hem d'escurçar el temps que passa entre la inversió inicial i el moment en què es comença a produir el fruit de la inversió. A curt termini, volem ajudar les empreses perquè s'estructurin de manera que siguin competitives. A mitjan termini ens trobem amb la formació. I la recerca la situaríem a llarg termini. Si invertim ara en recerca, obtindrem els resultats d'aquí vuit, deu anys. Partint de l'experiència acumulada, aquestes comunitats han de guiar-se amb molta astúcia manejant el seu creixement econòmic i les inversions.

—A l'estat espanyol, el Ministeri d'Economia és qui fa de gestor i

COMISSIÓ EUROPEA

pagador dels fons estructurals per a cada comunitat autònoma. Per al nou període, concedirà la Comissió la gestió directa i el pagament dels fons als territoris que ho demanin?

—Continuarem donant primerament els diners al Govern central. Però encara que el *modus operandi* bàsic sigui el mateix, hem de buscar fórmules per a millorar l'associació entre els actors: societat civil, autoritats locals, regionals i estatals. Sigui quina sigui l'estructura, que els diners entrin via Madrid, que l'estat presideixi els comitès de seguiment, etc, la lliçó és que només fent aflorar les idees des de la regió i els actors locals és quan s'obtenen els millors resultats.

—Respecte a les Agrupacions Europees de Cooperació Transfronterera, la Comissió confiarà a alguna de les regions que la componen la capacitat d'erigir-se en autoritat de pagament?

—Pel que fa a les AECT, la responsabilitat financera continuarà recaient en els estats membre, perquè legalment l'ordenament jurídic així ho preveu. Hi ha el que es diu una responsabilitat compartida entre la Comissió i els estats membre. I això no pot canviar. Les regions sí que es poden fer càrrec de la gestió, però la responsabilitat financera última recaurà en els estats membre.

—La nova Política Agrícola Comunitària deixa ben clar el principi de l'ecocondicionalitat, en què projectes insostenibles ambientalment s'exclouran de les

ajudes comunitàries. La nova Política Regional també es regirà pel principi de l'ecocondicionalitat?

—La política de cohesió és una part de la política econòmica. La nostra tasca primordial és accelerar el creixement regional i crear més ocupació, entre moltes altres funcions. Aquest és el nostre objectiu i la resta s'hi subordina. Amb els fons estructurals intentem ajudar les economies regionals a escurçar el període de reestructuració, anar més ràpid del que el mercat per si mateix portaria, en deu anys, posem per cas. Això ja és bastant difícil d'assolir.

Llavors ens trobem amb les consideracions ecològiques. Això ocupa un segon nivell d'importància. Cada projecte passa un test, basant-se en si generarà creixement, més ocupació, etc. I després ha d'estar d'acord amb la legislació ambiental. Projectes que conculquen la legislació ambiental comunitària no es financen.

—Quan sorgeixen conflictes entre diferents interessos en aquest àmbit, com es resolen?

—Reunim les diferents parts arbitrant la negociació. Recordo el cas de l'ampliació del port de Le Havre, on desemboca el Sena. Teníem els gestors del port per una banda, oposant-se als plans dels ecologistes, i un tercer grup que eren els caçadors. Entre tots van ser capaços de trobar una solució basada en principis de compensació ecològica. La qüestió és que s'arribi a un acord acceptable per a tothom, encara que això retardi la realització del projecte.

—El seu càrrec al capdavant d'aquesta direcció general li ha permès conèixer moltes contradiccions d'Europa. Tenint en compte la densitat de població, grau d'urbanització, àrees verdes i forestals, quin model de creixement veu més viable per a les nostres terres i per a Europa en general?

—El model que volem és aquell que porta beneficis amb més celeritat. És una qüestió difícil perquè el que voldríem és créixer sense canviar. A la Unió Europea hi ha importants moviments de població, i mantenir la població és una preocupació de primer ordre per a molts governs regionals. Els preocupa la pèrdua de població, ja que llavors la infraestructura bàsica deixa de funcionar. Però, en canvi, en altres llocs poden tenir unes altres preocupacions. Així que està en les mans de les mateixes regions decidir com volen créixer. Des d'aquí, a través dels fons, volem donar a cada regió l'oportunitat de trobar el seu model de creixement. Les noves directrius estratègiques volen potenciar les formes de creixement basades en l'avantatge competitiu que es deriva de la innovació. Però cada regió farà la seva mescla única de les diferents polítiques.

—Poden invertir els diners en allò que considerin més oportú?

—Nosaltres distribuïm diners a les regions i després aquestes potser porten a terme accions sobre el territori que nosaltres no necessàriament hi estem d'acord. Però si la regió vol avançar en aquest camí, mentre no contravingui la legislació europea, nosaltres els donarem el vistiplau. Ningú no vol que Brussel·les es converteixi en un gran germà de tots els socis.

Miquel Àngel Díez i Besora